

Hyvät ystävät ja toverit

Tänä vuonna vapun juhlintaa varjostaa rajanaapurimme kammottava hyökkäys Ukrainaun. Tiedämme ettei Venäjän johdon puheisiin voi luottaa ja moni pelkää nyt Suomessakin turvallisuutemme puolesta. Meillä kaikilla on perheissämme ja suvuissamme sotamuistoja, joiden toistumisen haluamme välttää kaikin keinoin.

Eduskunta käy nyt läpi kaikki mahdolliset tapahtumakulut ja niiden aikataulut ja päättää sen perusteella mahdollisesta sotilaallisesta liittoutumisesta. Mihin tahansa päädytäänkin, on hyvä meidän jokaisen pitää pää kylmänä.

Suomen puolustusvoimat kuuluvat Euroopan vahvimpiin ja niihin on tällä hallituskaudella panostettu aiempaakin enemmän. Asiantuntijat ovat kuulemisissa olleet hyvin yksimielisiä siitä, että perinteisen valloitusodankäynnin uhkaa meihin ei kohdistu.

Surullisempi tilanne on ukrainalaisilla. Näyttää, että he voivat joutua kärsimään Venäjän brutaalista hyökkäyksestä vielä pitkään. Venäjän johto tarvitsee voiton, mutta sen armeija on oletettua heikompi ja heikkenee koko ajan.

Venäjää ei kuitenkaan pidä aliarvioida. Sillä on käytössään valtava määrä ydinaseita, jotka on otettava huomioon, vaikkemme voi alistua uhkailujen edessä. Nöyrytetty Venäjä on uhka kaikille ja vaikka nykyhallinto romahtaisi, voisivat nykyiset uhat vain vaihtua toisenlaisiin.

Venäjän lisäksi epävarmuuksia on muuallakin. Emme tiedä, palaako Naton turvatakuut kyseenalaistanut Trump tai hänen hengenheimolaisensa Yhdysvalloissa valtaan. Ranskassa onneksi vakaus voitti, kun Putinin rahoittama äärioikeiston Le Pen hävisi vaalit.

Emme myöskään vielä tiedä miten Ruotsin Nato-päätöksenteko kehittyy. Sen tiedämme, että Ruotsilla on jatkossakin kaikista maista kanssamme yhteneväisimmät intressit. Riskitöntä vaihtoehtoa ei ole ja mitä tahansa Nato-asiassa päätämme, on tärkeää, että Suomi ja Ruotsi toimivat yhdessä.

Ukrainaa Nato-jäsenyytemme ei kuitenkaan auttasi ja Ukrainaa on autettava muutenkin kuin sotilaallisesti – aseapu on ollut maalle tärkeintä, mutta sotakin loppuu joskus ja tulee jälleenrakennuksen aika. Vierailin Puolassa tapaamassa ukrainalaista vasemmistoa ja päätimme aloittaa toiminnan Ukrainan jättimäisen velan alaskirjaamiseksi.

Tämä olisi tärkeä viesti kansainväliseltä yhteisöltä ukrainalaisille, viesti siitä, että parempi tulevaisuus on mahdollinen. Vaikka järkyttävä tilanne ahdistaa meitä kaikkia, on sota toisaalta osoittanut, että hyökkäyssota ei kannata. Putinin Venäjä on jo hävinnyt ja maalla tulee kestävä vuosikymmeniä omassa jälleenrakennuksessaan. Voi olla, ettei se onnistu koskaan, sillä maan vaurauden lähteestä, fossiilista polttoaineista hankkiudutaan nyt nopeutetulla aikataululla eroon.

Hyvät ystävät

Vappua on vietetty 1800-luvulta asti työväen mielenosoituspäivänä. Vasemmiston saavutusten myötä vappu on viime vuosikymmeninä ollut isossa osassa maailmaa työntekijöillekin myös iloinen juhlapäivä.

Maailman muuttuessa työväenliikkeenkin on muututtava ja päivitettävä vaatimuksiaan. Työpaikat ja työsuhteet pirstoutuvat, eikä joukkovoiman työntekijöille tuoma turva ole yhtä selvä kuin aiemmin.

Onnistuneen talouspolitiikan ansiosta työttömyys on ollut laskussa ja työllisyys uudessa ennätyksessä. Työvoimapulan aikana työntekijöiden mahdollisuus neuvotella paremmista työehdoista, tai vaihtaa työpaikkaa parempaan, onkin tällä hetkellä aiempaa parempi. Taloudessa tulee silti ennen pitkää myös laskukausi, jolloin työntekijät taas tarvitsevat enemmän turvaa.

Hyvästä tilanteesta huolimatta osa työnantajista pyrkii kaikissa tilanteissa hajottamaan työntekijöiden yhteisrintaman, jopa siellä missä se on ollut vahvimmillaan. Kun UPM:n työntekijät kamppailivat peräti neljän kuukauden lakon ajan Wahlroosin ja Pesosen röyhkeitä palkanleikkausvaatimuksia vastaan, he taistelivat kaikkien meidän, koko suomalaisen yhteiskunnan puolesta.

UPM:n lakossa kyse oli hyvin perinteisestä riidasta – jaetaanko valtavista voitoista reilu osuus työntekijöille ja suomalaiselle yhteiskunnalle, vai siirtyvätkö voitot matalasti verotettuna omistajille pääosin ulkomaille.

Suomalainen hyvinvointivaltio koulutusjärjestelmineen tarjoaa yrityksille hyvän ja vakaan ympäristön. Metsäteollisuudessa on ollut enemmän uusia investointihankkeita kuin mihin meillä riittää puuta. Yritykset tekevät yhteiskuntamme tärkeänä osana suuria voittoja ja on varmistettava, että ne maksavat veronsa sekä reilut palkat. Vain siten meillä on jatkossakin hyvinvointivaltio.

Verotulojen keräämisen lisäksi olennaista on niiden vastuullinen käyttö. Julkisella sektorilla hoitajat työtaisteluineen ovat olleet näkyvimmin esillä, mutta myös esimerkiksi varhaiskasvatuksessa on huutava pula työntekijöistä. Mikäli palkkoja ei koroteta ja työoloja paranneta, jatkuu huono kierre ja hyvinvointivaltion perustukset murtuvat. Työnantajan pitäisi miettiä miten henkilöstötilanne saadaan kuntoon, sen sijaan, että se miettii, miten työntekijät tulisivat mahdollisimman halvaksi.

On hienoa, että Suomen julkinen sektori kuuluu tilastoissa maailman tehokkaimpiin, mutta samalla täysin mahdotonta, että entistä pienemmällä joukolla palveltaisiin vanhenevaa väestöä. Jos Suomessa julkisen sektorin työllisyys olisi vastaavalla tasolla kuin Ruotsissa, Tanskassa tai Norjassa, julkinen sektori työllistäisi meillä pysyvästi 100 000–200 000 henkilöä nykyistä enemmän!

Julkisen sektorin palkkariidassa tunnelin päässä näkyi jo valoa, kun työministeri Haatainen asetti sovittelulautakunnan työehtokiistaa ratkomaan. Valitettavasti sen työstä tuli floppi, kun lautakunta laittoi hanskat tiskiinkin todeten osapuolten olevan liian kaukana toisistaan. Lopputulos oli kuitenkin tuollaisista lähtökohdista selvä etukäteen. Niin kauan, kuin työnantajia edustava KT ei ole valmis neuvottelemaan yli 2 % korotuksista, ei sopua voi löytyä.

Kunnan ja hyvinvointialueen valtuutettuna minulla ei ole luottamusta siihen, että KT ajaisi kokonaisuutena kuntien eli kuntalaisten etua. Ilman hoitajia, opettajia, laitoshuoltajia, kokkeja ja kaikkia muita meille tärkeitä ammattilaisia, ei hyvinvointivaltiota ole.

KT elää omassa todellisuudessaan. Pattitilanteen voikin laukaista ainoastaan valtiolta lähettämällä KT:lle viestin, että neuvotteluissa on lähivuosille satojen miljoonien pelivara. Poliitikkojen tehtävä ei ole valita korotuksen saavia työntekijäryhmiä tai päättää korotusten suuruudesta, mutta poliitikot voivat, ja meidän täytyy, lähettää viesti neuvotteluihin, että pelivaraa on. Muuten KT menee jatkossakin poliitikkojen tekemien budjettien selän taa piiloon.

Kyse ei ole siitä, onko meillä varaa maksaa vähän parempia palkkoja. Kyse on siitä, onko meillä varaa jättää korotukset tekemättä. Nettona satojen miljoonienkin korotukset ovat mahdollisia, kunhan jätämme useiden puolueiden esittämät jopa tuhansiin miljooniin nousevat veronalennukset tekemättä.

Hyvät toverit,

Vaikka meillä Suomessa on paljon korjattavaa ja parannettavaa, on meidän kuitenkin paljon syytä olla tyytyväisiä. Venäjän hyökkäyksen kiihdyttämä inflaatio on vielä ollut EU:n matalimpia, työllisyys ennätystasolla, julkinen talous kääntyi loppuvuodesta ylijäämäiseksi ja velka-aste laski jopa 4 prosenttiyksikköä viime vuonna. Kun sota heikentää maailmantaloutta, me otamme iskut vahvana vastaan. Pahin tilanne on Ukrainan lisäksi köyhissä maissa, joita uhkaa jopa nälänhätä Ukrainan maatalouden kärsiessä.

Erityisesti näin vappuna on tärkeää huomata, että maailman muuttaminen paremmaksi on paitsi mahdollista, myös historiallinen tosiasia. Kun kuljemme valoa ja lämpöä kohti, saamme olla iloisia kaikesta hyvästä. Erityisesti meillä suomalaisilla on kaikki syyt olla tyytyväisiä ja ylpeitäkin, samalla kun teemme oman osamme paremman maailman puolesta. Hyvää vappua kaikille!